

S T A N O V I S K O

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K DOKUMENTU „KONTROLA PLNENIA PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA ZA I. POLROK 2025“ A DOKUMENTU „KOMPLEXNÝ ROZBOR ZA 1. POLROK 2025“ ORGANIZÁCIE VPS , P.O.

Samospráva je sústavné kalkulovanie s budúcnosťou, je to neprestajné počítanie, podvedomé cvičenie sa v predvídavosti. Samospráva Vás musí vtáňovať, musí Vás baviť a musí zamestnávať vaše kreatívne inštinkty !

Ľudská myseľ je nedokonalá, dôvodov prečo je viacero. Vyberáme si informácie, ktoré nám vyhovujú, a tie, ktoré narúšajú našu predstavu, radšej ignorujeme. Na vine môže byť naša ochota viac počúvať príbehy ako suché fakty, ale aj to, že nás stále vedie intuícia. Schopnosť rozlíšiť pravdu od poloprávd, rozoznať názory od faktov, rozmýšľať samostatne, kriticky myslieť, vyhodnocovať fakty vo vzájomných súvislostiach, ale pritom tiež dôverovať iným, sa stáva kľúčovou v živote a praxi.

Každá vyspelá spoločnosť sa pokúša zlepšovať spôsob, akým je spravovaná. Zverejňovanie informácií o naplnení, konštrukcii, ale najmä vývoji daňového či nedaňového systému umožňuje jeho lepšie pochopenie a objektívnejšie porovnávanie v časovom období základnej rozpočtovej jednotky a ostatných rozpočtových organizácií, s možnosťou porovnávania, napr. s inými (porovnateľnými) jednotkami územnej samosprávy.

Priebežná kontrola výdavkov a následne vyhodnotenie plnenia výdavkov či následná revízia výdavkov, predstavuje štandardný nástroj na efektívnejšie dosahovanie cieľov verejnej politiky. Kontrola plnenia programového rozpočtu v samospráve pomáha hľadať priestor na adresnejšie sledovanie a hodnotenie verejných prostriedkov. **Hodnotenie výdavkov posudzuje adresnosť (komu a na aký program, podprogram), príp. účelnosť výdavkov (sociálna, zdravotná, kultúrna oblasť, prenesený výkon štátnej správy a pod.) a identifikuje opatrenia, ktoré zvyšujú hodnotu za peniaze z verejných financií, čím umožňujú fiškálnu úsporu, lepšie verejné služby pre občanov (výsledky) a/alebo presun financií na iné priority samosprávy.**

Autorskou úlohou a účelom stanoviska je poskytnúť pozornému čitateľovi základné legislatívne a metodické poznatky, poskytnúť štatistické vyhodnotenie plánovaných (stanovených, rozpočtovaných) ekonomických ukazovateľov a priebežne (k 30.6. t.r.) dosahovaných výsledkov (cash flow) bez podrobnejšieho hodnotenia merateľných hmotných (nielen finančných) výstupov.

Ambíciou aj zámerom stanoviska je sumarizovať legislatívne predpoklady, formulovať vlastné prieskumné a hodnotiace závery na pozadí vývoja štatistických hodnotení v jednotlivých rokoch (nie v porovnaní s obdobnými samosprávami) pôsobenia. Stanovisko je spracované predovšetkým metódou analýzy, štatistického vyhodnotenia dosiahnutých výsledkov s komentovaním, komparáciou čísiel v predchádzajúcich rokoch (zvyčajne do roku 2020).

Daňový a nedaňový report príjmov, zhodnotenie stavu a charakteru vývoja výdavkov, vyhodnotenie plnenia - porovnanie v rokoch, predstavuje faktografický analytický opis finančného a ekonomického ocenenia kondície v rámci jednotlivých programov. Kontrola plnenia rozpočtu mesta spolu s finančným, ekonomickým a štatistickým vyhodnotením analytických jednotiek - obchodné spoločnosti, rozpočtové organizácie a príspevková organizácia tvorí konsolidovaný analyticko – štatistický report v oblasti hospodárenia s majetkom samosprávy a vývoja výnosov, nákladov, tržieb, príjmov a výdavkov, dotácií a napokon aj výsledkov hospodárenia.

Rok 2025 je zatiaľ charakteristický vysokou mierou neistoty, aj z politického aj trhového hľadiska. Ekonomika eurozóny sa aj v polovici roku 2025 nachádza blízko stagnácie a signály sú zmiešané. (Od apríla Spojené štáty zaviedli 10 % clo na všetok dovoz a 25 % clá na automobily, oceľ a hliník – ide o zásadný obrat v ich obchodnej politike s citelnými dôsledkami pre globálny obchod).

Zvýšenie cieľ a globálna neistota vo svetovej ekonomike stlmila rast HDP Slovenska v roku 2025 na 1,3 %. Nižší ekonomický rast hlavných ekonomických partnerov SR a výpadky vývozov automobilov do USA sa prejavujú pomalšou dynamikou exportov. Pokles zahraničného dopytu sa premietá do utlmeného exportu a poklesu zamestnanosti. Hoci reálne príjmy obyvateľov mierne stúpnu, domácnosti budú šetriť a ich spotreba bude obmedzená aj v dôsledku konsolidácie verejných financií. Firmy odkladajú investície.

Obchodné vojny nemajú víťazov a výsledkom bude slabší ekonomický rast naprieč svetom. Predpokladá sa zníženie odhadu rastu ekonomiky r. 2025 aj nasledujúci rok, čo je v zásade efektom zvýšenia cieľ – očakávajú sa sprísnenia obchodných bariér, čo znižuje výhľad pre slovenský export, najmä v automobilovom priemysle.

V roku 2025 sa očakáva medziročný rast daňových príjmov o 8,1 %, pričom približne polovicu tohto rastu zabezpečuje konsolidácia verejných financií. Slabší výkon ekonomiky však bude v ďalších rokoch rast daňových príjmov tmiť. Vplyv efektívnych sadzieb oslabil najmä pri DPH, vybraných spotrebných daniach a v dôsledku nižšej ziskovosti podnikov. Na druhej strane, dane z trhu práce zatiaľ rastú rýchlejšie ako diktuje samotná ekonomika. Po dynamickom vývoji v posledných rokoch sa rast vybraných výdavkov stabilizuje na nižších úrovniach najmä z dôvodu poklesu inflácie. Rast výdavkov na nemocenské a materské dávky sa spomaľuje v dôsledku zlepšených kontrol dočasnej práce neschopnosti a nižšej pôrodnosti

Reálny rast HDP v roku 2025 je na úrovni 1,3%.

Inflácia v porovnateľnom období rokov je na úrovni 3,9%.

Rast zamestnanosti je záporný, - 0,2%.

Nezamestnanosť vo výške 5,4%.

Reálny rast miezd vo výške 5%.

Obnova **investičnej činnosti** je brzdená vyššou úrokovou mierou v bankách a bude závislá najmä od čerpania európskych zdrojov a z Plánu obnovy a odolnosti.

Dlh verejnej správy je naďalej nad horným limitom dlhovej brzdy. Naďalej však platí, že ak sa neprijmú nové **trvalé konsolidačné opatrenia**, hospodárenie bude vykazovať neudržateľne vysoké deficitu a z toho plynúci rastúci verejný dlh. Ak nebudú prijaté dodatočné konsolidačné opatrenia, čisté zadlženie krajiny sa bude na konci horizontu prognózy nachádzať nad úrovňou 60 % HDP, čo predstavuje výrazný nárast oproti roku 2024 (51,9 % HDP). Bez prijatia konsolidačných opatrení bude úroveň dlhu výrazne vyššia ako (každoročne klesajúci) horný limit dlhovej brzdy na celom horizonte prognózy, pričom v roku 2028 presiahne horný limit o 16,8 p.b. HDP. Maastrichtské kritérium 60 % HDP by dlh mohol presiahnuť už v roku 2025.

Obce a VÚC budú naďalej prijímať opatrenia s cieľom dosiahnuť **vyrovnané hotovostné hospodárenie** na konci strednodobého horizontu.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) predložila 27. augusta 2025 do Národnej rady SR správu o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti za rok 2024, ako vyžaduje ústavný zákon. RRZ konštatuje, že cieľ dosiahnuť udržateľné verejné financie nebol splnený. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti dosiahol 4,1 % HDP, čo znamená stredné riziko. Vďaka prijatým

konsolidačným opatreniam prišlo k zlepšeniu o 2,1 percentného bodu oproti roku 2023. Avšak vývoj verejných financií a opatrenia prijaté v roku 2025 vedú k opätovnému zhoršeniu udržateľnosti o 0,5 % HDP, čím sa Slovensko približuje k pásmu vysokého rizika.

Hlavným problémom dlhodobej udržateľnosti sú vysoké rozpočtové deficity, ktoré už prevyšujú aj budúce náklady starnutia populácie. Tie spôsobujú rýchly rast verejného dlhu a úrokových nákladov. Ústavný princíp ochrany dlhodobej udržateľnosti, zdôrazňujúci aj zohľadnenie záťaže pre budúce generácie, tak zostáva nenaplnený. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti pritom stanovuje pri prekročení bezpečných úrovní dlhu sankcie – tzv. dlhovú brzdu.

V záujme vývoja a hospodárenia hospodárskych jednotiek je dôležité vykonávať priebežné (in time) a následné (ex ante) vykonávanie kontroly z hľadiska zákonnosti, predovšetkým so zameraním sa na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti. V záujme zachovania uvedených princípov je **povinnosťou výkonných, riadiacich a zákonodarných orgánov mestskej samosprávy :**

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie hodnotenie** plnenia programov rozpočtu (povinnosť pre samosprávy nad 2 tis. obyvateľov aj k 30.6.) a vykonávať zmeny programov rozpočtu,
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť, aby sa jej **rozpočtové prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá** rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte,
- **nezaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá subjekt zabezpečené v rozpočte** na bežný rozpočtový rok a ktorú budú zaťažovať programové rozpočty na nasledujúce roky,
- **finančné prostriedky používať len na krytie nevyhnutných potrieb** a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov.

V súlade s **Príkazom primátora mesta č. 5/2025 z 14.7.2025 o zabezpečení kontroly plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 30.06.2025**, ktorý bol stanovený na deň 8.9.2025, za účasti členov finančno - ekonomickej komisie a určených členov komisie, v súlade s prerokovanými závermi z finančného plnenia rozpočtu mesta, rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby predkladám

s t a n o v i s k o

ku kontrole plnenia programového rozpočtu mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2025 a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 30.06.2025.

Hodnotený dokument „**Kontrola plnenia Programového rozpočtu mesta za I. polrok 2025**“ spolu s prílohami (ďalej len „kontrola plnenia rozpočtu“) za **účtovné obdobie od 01.01.2025 do 30.06.2025** je štruktúrovanou správou o finančnom plnení programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa a príspevkovej organizácie VPS, predložený na rokovanie komisie dňa 8.9.2025, predkladaný na rokovanie mestského zastupiteľstva dňa 18.9.2024 ako **súhrnná informácia o reálnom a účtovnom stave programového rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov efektívneho hospodárenia s finančnými prostriedkami Mesta Stará Ľubovňa.**

Predložený dokument obsahuje **štruktúrovaný prehľad plnenia rozpočtovaných príjmov a štruktúrovaný prehľad čerpania výdavkov v analytickom členení na položky schválené v rozpočte na rok 2025, upravené v rozpočte (rozpočet po I. zmene) a skutočné, účtovné plnenie položky so stavom k 30.06.2025 v porovnaní so stavom plnenia k 30.6.2024, vo vybraných prípadoch vývoj aj v dlhšom časovom období (v textovej časti 3 resp. 4 ročné porovnateľné obdobie).**

Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných, predpísaných štruktúrovaných programov. Každý program predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok), zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov. Dodržiavanie rozpočtového hospodárenia, plnenie resp. neplnenie jednotlivých položiek programu sú **vecne a obsahovo opísané v rámci textovej časti písomného zdôvodnenia programov a položiek.** Štruktúrovaný prehľad jednotlivých príjmov a výdavkov je **uvedený v tabuľkovej podobe, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek.**

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE A ROZPOČET MESTA STARÁ ĽUBOVŇA V ROKU 2025

Programový rozpočet je pre samosprávu základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na roky 2025 – 20267 (ďalej len „rozpočet mesta“) vyjadruje samostatnosť hospodárenia Mesta Stará Ľubovňa, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta (ďalej len „RPM mesta“), dotácie, školstvo, granty a transfery a pod. Iba v prípade finančného zabezpečenia prostriedkov môže realizovať a plniť úlohy, a teda môže sa zaväzovať k záväzkom ovplyvňujúcim rozpočet mesta.

Rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na rok 2024 bol schválený uznesením č. 637 MsZ **XIV/2024** zo dňa **11.12.2024** ako vyrovnaný rozpočet s celkovými príjmami vo výške **19.980.442 €** a výdavkami vo výške **19.980.442 €**. Rozpočet bol prvou zmenou dňa 19.6.2025, uznesením č. 740 MsZ č. XVIII/2025 zmenený, s celkovými príjmami na príjmami vo výške **23.040.164 €** a výdavkami vo výške **23.040.164 €**, schválený ako vyrovnaný (vybilancovaný) rozpočet.

Napriek snahe zostaviť reálny rozpočet a podľa neho hospodáriť v priebehu celého hodnoteného obdobia sa mesto nevyhlo situácií, keď muselo do schváleného rozpočtu zasiahnuť a vykonať zmeny, aby zabezpečilo vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, nielen zmenou rozpočtu prostredníctvom uznesenia mestského zastupiteľstva, ale aj v súlade so schválenou kompetenciou primátora na zmenu vybraných položiek rozpočtu v súlade so schválenou kompetenciou.

V priebehu polroka 2025 bolo vykonaných 12 rozpočtových opatrení (z toho 7 opatrení v oblasti školstva), o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s ust. § 14 ods. 4 zákona č. 583/2004 Zb. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o rozpočtových pravidlách“). Zmeny rozpočtu boli súčasne premietnuté do jednotlivých programov rozpočtu mesta.

Schválený a upravený rozpočet mesta

tab.č.1

Ukazovateľ	Rozpočet	Rozpočet po I. zmene	Skutočnosť	% plnenia
	2025	2025	k 30.6.2025	
BEŽNÉ PRÍJMY	19 408 657	20 583 227	11 669 532	56,69
BEŽNÉ VÝDAVKY	19 173 308	20 514 052	11 327 588	55,22
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	235 349	69 175	341 944	494,32
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	51 002	650 311	615 543	94,65
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	299 222	2 367 520	1 064 831	44,98
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-248 220	-1 717 209	-449 288	26,16
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	-12 871	-1 648 034	-107 344	6,51
FINANČNÉ OPERÁCIE- PRÍJMOVÉ	520 783	2 155 946	677 870	31,44
FINANČNÉ OPERÁCIE-VÝDAVKOVÉ	507 912	507 912	248 833	48,99
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	12 871	1 648 034	429 037	26,03
PRÍJMY CELKOM	19 980 442	23 389 484	12 962 945	55,42
VÝDAVKY CELKOM	19 980 442	23 389 484	12 641 252	54,05
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	321 693	0,00

Vykonanými zmenami rozpočtu mesto predpokladalo dosiahnuť vyrovnaný rozpočet.

PLNENIE ROZPOČTU (BEŽNÝCH A KAPITÁLOVÝCH) PRÍJMOV

V súlade s ust. § 5 ods. 1, 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa príjmy rozpočtu členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy, boli plnené na úrovni 53,76% zo schváleného rozpočtu (r. 2024 51,59%, r.2023 55,01%, r.2022 53,09%, r. 2021 50,35%, r.2020 51,04%); príjmy **kapitálového rozpočtu** predstavovali príjmy z predaja pozemkov, budov, boli plnené na úrovni 85,48% zo schváleného rozpočtu (r. 2023 **16,70%**, r. 2022 42,31%, r. 2021 50,35%, r. 2020 101,65%).

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené grantmi, transfermi v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy (základné školstvo, materské školy - 5 ročné deti, vzdelávacie poukazy, rodinné prídavky, školský úrad, ŠFRB, stavebný poriadok, pozemné komunikácie, matrika, evidencia obyvateľstva, opatrovateľská služba, MOPS-ka, hmotná núdza, činnosť komunitného centra). Plnenie cudzích príjmov prebiehalo na úrovni 59,40% (r. 2024 59,98% (r.2023 56,25%, r. 2022 51,39%, r.2021 51,65%, r.2020 51,63%) zo schváleného rozpočtu.

Cudzie príjmy kapitálového rozpočtu predstavovali granty, transfery z projektov: administratívne centrum zdieľaných služieb, prenosné pódium, elektronabíjacie stanice, rekonštrukcia chodníkov Okružná, Budovateľská. Plnenie cudzích kapitálových príjmov bolo na úrovni 98,59% (r. 2024 87,06%, r.2023 9,20%, r.2022 34,83%, r.2021 21,48%, r.2020 99,01%) zo schváleného rozpočtu.

Plnenie rozpočtu príjmov

tab. č. 2

	Ukazovateľ	Rozpočet	Skutočnosť 30.6.2025	% plnenia	Skutočnosť 30.6.2024
		2025			
	BEŽNÉ PRÍJMY				
<i>Vlastné zdroje</i>	Daňové príjmy	8 615 900	4 595 849	53,34	5 474 509
	Nedaňové príjmy	1 249 100	707 317	56,63	630 389
<i>Cudzie zdroje</i>	Granty a transféry	10 718 227	6 366 366	59,40	5 034 676
	BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	20 583 227	11 669 532	56,69	10 330 336
	KAPITÁLOVÉ PRÍJMY				
<i>Vlastné zdroje</i>	Príjem z predaja budov a strojov	25 002	3 000	12,00	0
	Príjem z predaja pozemkov	25 000	21 690	86,76	12 795
	Príjem združené investičné prostriedky	1 000	0	0,00	0
<i>Cudzie zdroje</i>	Granty a projekty	599 309	590 853	98,59	592 652
		0	0	0,00	0
	KAPITÁLOVOVÉ PRÍJMY SPOLU	650 311	615 543	94,65	429 150

Plnenie rozpočtu príjmov zhrnutie

tab. č. 3

	Rozpočet	Skutočnosť 30.6.2025	% plnenia
Príjmy			
vlastné	9 865 000	5 303 166	53,76
cudzie	10 718 227	6 366 366	59,40
bežné príjmy	20 583 227	11 669 532	56,69
vlastné	51 002	24 690	48,41
cudzie	599 309	590 853	98,59
kapitálové príjmy	650 311	615 543	94,65

Podľa ust. zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre rok 2025 mesto rozpočtovalo výnos podielových daní pridelených samospráve na základe východísk rozpočtu verejnej správy, štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí na roky 2025 – 2027, predpokladaného výnosu podielových daní v roku 2023 a so zohľadnením rizík daňovej prognózy.

K 30.6.2024 výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške 3.386.088€ (r. 2024 4.360.840€, r. 2023 4.692.928€, r. 2022 4.014.385€, r. 2021 3.508.584€, r. 2020 3.515.724€) a **dosiahol 49,4%** (r. 2024 48,45%, r.2023 51,93%, r.2022 50,66%, r.2021 48,68%, r.2020 49,44%) z upraveného rozpočtu, čo predstavuje **pokles (nárust) oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho obdobia vo výške 974.752€** (r. 332.088€, (r.2023 678.543€), (r.2022 505.801€), (r.2021 7.140€), (r.2020 4.291€)).

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní bežných príjmov rozpočtu postupovali odborne, na základe kvalifikovaných predpokladov. Výrazne opatrným prístupom čerpania rozpočtu a priebežnou reakciou na situáciu boli priebežne

prijímané opatrenia na zabezpečenie finančných prostriedkov. Plnenie rozpočtu v oblasti vlastných bežných aj cudzích bežných príjmov bolo naplnené, vlastné kapitálové príjmy boli plnené na primeranej úrovni k I. polroku, cudzie kapitálové príjmy boli plnené na veľmi dobrej úrovni.

Celkovo mesto plnilo **vlastné príjmy bežného rozpočtu na 53,76%** (r. 2024 51,59%, r. 2023 55,01%, r. 2022 53,09%, r.2021 50,88%, r.2020 51,04%) a **vlastné príjmy kapitálového rozpočtu plnilo na úrovni 48,41%** (r.2024 46,42%, r.2023 91,14%, r.2022 35,27%, r.2021 57,24%, r.2020 139,5%). V súlade s vývojom príjmov boli naplnené vlastné daňové príjmy, granty a transfery z cudzích zdrojov (prenesený výkon štátnej správy), nedaňové príjmy, príjmy z predaja pozemkov, príjmy združených investičných prostriedkov, naplnené boli a granty a projekty z cudzích zdrojov (nenárokovateľné zo zákona). **Na základe uvedeného je možné konštatovať, že celkový vývoj bežných príjmov sa vyvíjal na úrovni predikcie, dosiahol predpokladaný stav, celkový vývoj cudzích kapitálových príjmov dosiahol veľmi dobrú.**

ČERPANIE ROZPOČTU (BEŽNÝCH A KAPITÁLOVÝCH) VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov je členený na rozpočet bežných výdavkov a rozpočet kapitálových výdavkov, v priebehu rozpočtovaného obdobia došlo k zmenám, čoho výsledkom je nasledovný rozpočet výdavkov :

Čerpanie rozpočtu výdavkov			tab. č. 4		
Výdavky	Rozpočet		Skutočnosť k 30.06.2025	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 31.06.2024
Bežné výdavky	20 514 052		11 327 588	55,22	10 714 828
Kapitálové výdavky	2 367 520		1 064 831	44,98	159 801

Mesto zaznamenalo **plnenie bežných výdavkov na úrovni 55,22%** (r.2024 53,08%, r.2023 51,72%, r.2022 50,51%, r.2021 50,36%, r.2020 48,90%) zo schváleného rozpočtu a **plnenie kapitálových výdavkov na úrovni 44,98%** (r. 2024 7,2%, r.2023 42,44%, r. 2022 42,87%, r.2021 13,05%, r.2020 18,20%) zo schváleného rozpočtu. V oblasti vývoja bežných výdavkov došlo opätovne k nárastu bežných výdavkov o 612.760€.

ČERPANIE ROZPOČTU BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Rozpočet bežných výdavkov bol zostavený a schválený tak, aby zabezpečil financovanie samosprávnych funkcií mesta v plnom rozsahu, úhradu záväzkov, financovanie nákladov, preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

Z prehľadu čerpania bežných výdavkov je zrejmé, že v hodnotenom období došlo k nárastu použitia skutočných bežných výdavkov a k poklesu kapitálových výdavkov.

Na základe uvedených výpočtov je možné konštatovať, že bežné výdavky v roku 2025/2024 stúpali o 612.760€ (2024/2023 stúpali o 1.480.823€, 2023/2022 stúpali o 1.337.847€, r.2022/2021 538.156€, r.2021/2020 653.651€), **čo predstavuje nárast o 22,67%** (r. 2024/2023 16,04%, 2023/2022 16,94%, r. 2022/2021 7,31%, 2021/2020 9,75%).

V medziročnom porovnaní, zvýšenie bežných výdavkov bolo zaznamenané v oblasti programov: 1 Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ, 2 Samosprávne činnosti MsÚ, 3 Služby občanom, 4 Interné služby, 5 Bezpečnosť, 8 Doprava a pozemné komunikácie, 9 Životné prostredie, 10 Rozvoj bývania, 11 Šport a kultúra, 12 Školstvo, 13 Sociálne služby. **Pokles bežných výdavkov** mesto zaznamenalo v oblasti programov: 6 Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zodpovednosti, 7 Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok,.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

tab. č. 5

Číslo programu	Názov programu	Rozpočet 2025	Výdavky skutočnosť k 30.6.2025	% pomer k celkovému výdavkom	Výdavky skutočnosť k 30.6.2024	% pomer k celkovému výdavkom	% zmeny (r.2025/r. 2024)	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	44 850	988	0,01	333	0,00	296,70	655
2	Samosprávne činnosti MsÚ	2 824 354	1 541 548	13,61	1 417 946	13,23	108,72	123 602
3	Služby občanom	1 545 040	796 165	7,03	812 364	7,58	98,01	-16 199
4	Interné služby	201 588	67 972	0,60	89 325	0,83	76,10	-21 353
5	Bezpečnosť	525 109	243 062	2,15	224 444	2,09	108,30	18 618
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	77 616	29 037	0,26	28 253	0,26	102,77	784
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	390 442	165 086	1,46	98 295	0,92	167,95	66 791
8	Doprava a pozemné komunikácie	254 431	103 679	0,92	117 086	1,09	88,55	-13 407
9	Životné prostredie	873 125	448 410	3,96	393 906	3,68	113,84	54 504
10	Rozvoj bývania	4 258	4 258	0,04	19 077	0,18	22,32	-14 819
11	Šport a kultúra	627 900	361 949	3,20	367 730	3,43	98,43	-5 781
12	Školstvo	12 189 412	7 064 843	62,37	6 680 293	62,35	105,76	384 550
13	Sociálne služby	955 927	500 591	4,42	465 776	4,35	107,47	34 815
	Spolu výdavky programov	20 514 052	11 327 588	100,00	10 714 828	100,00	105,72	612 760

Pokiaľ bežné príjmy rástli o **12,96%** (r. 2024/2023 7,83%, r. 2023/2022 21,25%, r. 2022/2021 9,29%, r.2021/2020 6,29%) zo schváleného rozpočtu, **bežné výdavky rástli vyšším tempom vo výške 22,67%** (r. 2024/2023 16,04%, r.2023/2022 16,94%, r.2022/2021 7,31%, r.2021/2020 o 9,75%, r. 2020/2019 12,58%). Rozdielom nárastu bežných príjmov aj bežných výdavkov je tvorba **prebytku bežnej časti vo výške 341.944€** (r.2024/2023 424.746€, r.2023/2022 1.096.331€, r.2022/2021 623.550€, r. 2021/2020 437.508€).

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní rozpočtu v tejto položke postupovali veľmi uvažlivo, rozpočet bol postavený na reálnych predpokladoch. Strategické rozhodnutia o priebežných (čiasočných) zmenách rozpočtu, v súlade so zverenými kompetenciami, svedčia o zodpovednom prístupe a zabezpečení priebežného a preukázateľného rozpočtovníctva a účtovníctva.

ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Mesto dosiahlo v I. polroku 2024 **kapitálové príjmy vo výške 615.543€ (r. 2024 605.447€, r. 2023 429.150€, r. 2022 1.207.744€, r.2021 192.856€, r.2020 1.823.940€)**, čo predstavuje plnenie 4,74% (r. 2024 4,87%, r.2023 16,70%, r.2022 10,13%, r.2021 1,85%, r.2020 18,61%) z celkových príjmov rozpočtu a **kapitálové výdavky vo výške 1.064.831€ (r. 2024 159.801€, r.2023 1.876.394€, r. 2022 3.118.972€, r.2021 651.258€, r.2020 637.880€)**, čo predstavuje **plnenie 8,42% (r. 2024 1,43%, r.2023 16,49%, r. 2022 27,82%, r.2021 7,92%, r.2020 8,46%,)** z celkových výdavkov rozpočtu a zároveň 44,97% (r.2024 7,2%, r.2023 42,44%, r.2022 42,87%, r. 2021 13,05%, r.2020 18,20%) plnenie z plánovaných rozpočtovaných výdavkov kapitálového rozpočtu.

Kapitálová časť rozpočtu zaznamenala schodok 449.288€ (r.2024 prebytok 445.646€, r.2023 schodok 1.447.244€, r. 2022 schodok 1.911.228€, r.2021 schodok 458.402€, r. 2020 prebytok 1.186.060€). **Vlastné kapitálové príjmy dosiahlo mesto v objeme 24.690€ (r. 2024 12.795€, r.2023 214.371€, r.2022 86.099€, r.2021 40.641€, r.2020 163.538€)** t.j. 4,01% z celkových kapitálových príjmov (r.2024 2,11%, r.2023 49,95%, r.2022 7,12%, r. 2021 21,07%, r.2020 8,87%) a **cudzie kapitálové príjmy v objeme 590.853€ (r. 2024 592.652€, r.2023 214.779€, r. 2022 1.121.645€, r. 2021 152.215€, r.2020 1.660.402€)** t.j. 95,99% z celkových kapitálových príjmov (r.2024 97,89%, r.2023 50,05% r.2022 92,87%, r. 2021 78,93%, r. 2020 99,01%, r. 2019 81,83%).

Celkovo boli kapitálové výdavky kryté z príjmov vytvorených vlastnou činnosťou – **príjem z predaja pozemkov 87,84€ (r. 2024 2,11%, r. 2023 49,95%), vo väčšej miere z grantov a transferov 95,98% (r.2024 97,89%, r.2023 50,04%) (r. 2021 vlastné kap.príjmy 21,07%, cudzie kap. príjmy 78,93%, r. 2020 vlastné kap.príjmy 8,97%, cudzie kap. príjmy 91,03%).**

V hodnotenom polroku na krytie kapitálových výdavkov slúžili dosiahnuté kapitálové príjmy vlastné a prevažne cudzie pochádzajúce z grantov a transferov.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Plnenie finančných operácií v I. polroku 2025

tab. č. 6

Finančné operácie	Rozpočet	Rozpočet I. zmena	Skutočnosť k 30.6.2025	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 30.6.2024
príjmové	520 783	2 155 946	677 870	31,44	674 449
výdavkové	507 912	507 912	248 833	48,99	272 946

Finančná časť rozpočtu zaznamenala prebytok 429.037€ (r. 2024 401.503€, plnenie vo výške 26,03% (r. 2024 27,32%, r.2023 42,51%), plánované finančné operácie boli rozpočtované na úrovni príjmov a výdavkov s prebytkom 12.871€ (r.2024 976.252€, r.2023 115.990€ r.2022 2.349.990€, r.2021 1.773.990€, r.2020 954.967€), po I. zmene rozpočtu s prebytkom 1.648.034€ (r.2024 1.469.376€, r. 2023 1.093.454€, r. 2022 3.234.853€, r. 2021 3.500.818€, r.2020 1.115.289). Skutočné plnenie bolo dosiahnuté na úrovni príjmov vo výške 677.870€ (r. 2024 674.449€, r.2023 736.284€, r.2022 2.195.903€, r.2021 2.424.815€, r.2020 639.393€) splnené na 31,44€ (r. 2024 33,48%, r.2023 42,60%, r.2022 61,52%, r.2021 62,73%, r.2020 42,99%) po I. zmene schváleného rozpočtu a na úrovni výdavkov 248.833€ (r.2024 272.946€, r.2023 271.454€, r.2022 197.181€, r.2021 214.493€, r.2020 196.809€), splnené na 48,99% (r.2024 50,05%, r.2023 42,76%, r.2022 58,90%, r.2021 58,80%, r.2020 54,4%) po I. zmene schváleného rozpočtu.

Najpodstatnejšiu časť príjmových operácií predstavovali príjmy zo splácania nájomného, fondu rozvoja a rezervného fondu, zostatku príjmov v rámci záverečného účtu - prevod zostatku príjmov finančných prostriedkov z roka 2024, návratných finančných výpomoci obchodných spoločností VPS s. r. o. „r. s. p.“, Slobyterm s. r. o. a EKOS s. r. o., prevod prostriedkov z fondu rozvoja a rezervného fondu, zostatky finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka, prostriedky z kapital. úveru (Environmentálny fond) na rekonštrukciu verejného osvetlenia.

Výdavkové operácie predstavovali splátky úverov v zmysle schválených úverových plánov a zmlúv. Medziročne finančné operácie zaznamenali pokles v oblasti príjmovej a stabilizácia v oblasti výdavkovej časti.

Prebytok v oblasti finančných operácií bol spôsobený nedočerpaním prostriedkov predchádzajúceho roka v oblasti školstva a nedočerpanie úveru z Environmentálneho fondu.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. **V priebehu rozpočtového roka musí samospráva sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.**

V súlade s ust. § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu; schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce nie sú finančné operácie. V súlade s ust. § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytok alebo schodok rozpočtu sa zisťuje podľa § 10 ods. 3 písm. a) a písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočtové hospodárenie mesta v I. polroku 2025

tab. č.7

Ukazovateľ	Rozpočet	Rozpočet po I. zmene	Skutočnosť	% plnenia	Skutočnosť	Rozdiel v rokoch	% nárast u/poklesu
	2025	2025	k 30.6.2025		k 30.6.2024		
BEŽNÉ PRÍJMY	19 408 657	20 583 227	11 669 532	56,69	11 139 574	529 958	112,96
BEŽNÉ VÝDAVKY	19 173 308	20 514 052	11 327 588	55,22	10 714 828	612 760	122,67
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	235 349	69 175	341 944	494,32	424 746	-82 802	31,19
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	51 002	650 311	615 543	94,65	605 447	10 096	143,43
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	299 222	2 367 520	1 064 831	44,98	159 801	905 030	56,75
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-248 220	-1 717 209	-449 288	26,16	445 646	-894 934	31,04
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	-12 871	-1 648 034	-107 344	6,51	870 392	-977 736	30,59
FINANČNÉ OPERÁCIE-PRÍJMOVÉ	520 783	2 155 946	677 870	31,44	674 449	3 421	92,07

FINANČNÉ OPERÁCIE- VÝDAVKOVÉ	507 912	507 912	248 833	48,99	272 946	-24 113	91,67
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	12 871	1 648 034	429 037	26,03	401 503	27 534	92,30
PRÍJMY CELKOM	19 980 442	23 389 484	12 962 945	55,42	12 419 470	543 475	112,76
VÝDAVKY CELKOM	19 980 442	23 389 484	12 641 252	54,05	11 147 575	1 493 677	111,06
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	321 693	0,00	1 271 895	-950 202	282,42

Výsledok hospodárenia mesta k 30.6.2025, **prebytok vo výške 321.693€** (r. 2024 1.271.895€, r.2023 113.970€, r.2022 711.044€, r. 2021 2.189.428€, r.2020 2.258.202€) bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mesto Stará Ľubovňa dosiahlo k **30.6.2025 prebytok rozpočtového hospodárenia**, ktorý pozostáva z :

- **prebytku v bežnej časti rozpočtu vo výške 341.944€** (r.2024 424.746€, r.2023 1.096.331€, r.2022 623.550€, r. 2021 437.508€, r.2020 629.558€),
- **schodku v kapitálovej časti rozpočtu vo výške 449.288€** (r.2024 prebytok 445.646€, r.2023 schodok 1.447.244€, r. 2022 schodok 1.911.228€, r.2021 schodok 458.402€, r. 2020 prebytok 1.186.060€),
- **prebytku z finančnej časti rozpočtu vo výške 429.037€** (r.2024 401.503€, r.2023 464.820€, r.2022 1.998.722€, r. 2021 2.210.322€, r. 2020 442.584€).

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že finančné hospodárenie mesta v I. polroku 2025 bolo pozitívne, okrem iného aj s ohľadom na:

- zvýšené daňové sadzby, nárast daňových príjmov za daň z nehnuteľnosti – zo stavieb, daň za verejné priestranstvo, daň za ubytovanie, daň za verejné priestranstvo – jarmok, daň za špecifické služby, poplatky, poplatok za odvoz a likvidáciu odpadov,
- časový nesúlad medzi príjmami a výdavkami,
- lepší vývoj bežných príjmov k 30.6.2025 ako v predchádzajúcom (porovnateľnom) období,
- úhradu transferov určených na prenesený výkon štátnej správy počas celého roka,
- nárast transferov v rámci verejnej správy,
- nárast nedaňových príjmov a príjmov z grantov a transferov,
- medziročný nárast daní z majetku, dosiahnutý vyšším medziročným výberom daní za špecifické služby a správne poplatky,
- vyšší medziročný rast príjmu z prenájmu nehnuteľnosti,
- vyšší výber pokút, penále a sankcií, plateného parkovania.

V priebehu prvého polroka 2025 Mesto Stará Ľubovňa bolo schopné splácať svoje záväzky vždy v lehote splatnosti.

BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 30.6.2025, údaje sú za Mesto Stará Ľubovňa, predstavujú hodnotu aktív a hodnotu pasív. Každá rozpočtová a príspevková organizácia mesta zostavuje súvahu samostatne.

Z údajov v súvahe k 30.6.2025 je možné konštatovať, že celková hodnota majetku v medziročnom porovnateľnom období stúpila o 45.628€ (r.2024 661.421€, r.2023 1.107.903€, r. 2022 1.259.963€, r.2021 3.313.067€, r.2020 1.619.992€), nárast majetku nastal v časti majetku, druh:

- stavby,

- stroje, prístroje, zariadenia,
- dopravné prostriedky,
- pozemky,
- nedokončené hmotné investície,
- ostatné finančné investície.

V najbližšom období (opakovane, resp. pravidelne) je potrebné systematizovať časť majetku evidovanú ako nedokončené hmotné investície, keďže dlhodobá samospráva eviduje vysokú evidovanú hodnotu nedokončených investícií.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI MESTA

V zmysle ust. § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je príspevková organizácia právnická osoba mesta, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet mesta napojená príspevkom. Pomer tržieb k výrobným nákladom predstavuje v prvom polroku 2025 **5,88 %**.

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby, p.o. Stará Ľubovňa hospodári, spravuje a udržiava majetok mesta v súlade so zriaďovacou listinou, vykonáva hlavnú činnosť v súlade s požiadavkami mesta a podnikateľskú činnosť za účelom vytvárania zisku.

Príspevok pre rozpočtovú organizáciu bol predmetom schválenia mestským zastupiteľstvom v rámci Programu 3: Služby občanom ako súčasť schváleného rozpočtu mesta. Schválený **príspevok na hlavnú činnosť na rok 2025 1.212.706€** (rok 2024 je 1.332.000€, r.2023 1.235.000€, r. 2022 1.054.900€, r.2021 1.062.900€, r.2020 1.052.880€), skutočnosť **plnenia k 30.6.2025** vo výške 656.550€ (r. 2024 662.504€, r.2023 660.002€, r.2022 535.450€, r.2021 529.757€, r.2020 503.754€).

Kapitálový transfer na realizáciu rozvojového programu mesta vo výške 0€.

Významné aktivity z RPM realizované príspevkovou spoločnosťou :

- oprava výtlkov na miestnych komunikáciách	1.491,82€
- príprava priestorov v komunitnom centre pre potreby MŠ Vsetínska v Podsadku	2.953,70€
- oprava futbalového ihriska Za vodou a studne na ul. Tatranská v Podsadku	406,29€
- oprava obrubníkov na MK Za Vodou a oprava palisád na ul. Popradská	1.012,37€
Spolu:	5 864,18 €

Spoločnosť realizovala aktivity z RPM oproti porovnateľnému obdobiu kalendárneho roka v hodnote nižšej o 19.362,83€.

K 30.6.2025 hospodárila spoločnosť so ziskom 30.875,60€ (r. 2024 27.594,37, r.2023 2.958,15€, r.2022 strata 1.445,14€, r.2021 1.405,90€, r.2020 strata 10.908,09€). **Plnenie príjmov bolo vo výške 63,13%** (r. 2024 58,78%, r.2023 56,89%, r.2022 65,29€, r.2021 57,6%, r.2020 54,87%) **a výdavkov vo výške 45,05%** (r. 2024 43,12%, r.2023 42,72%, r.2022 50,64€, r.2021 48,13%, r.2020 49,37%).

Organizácia mala uložených 7 opatrení, s ktorými pracovala. V rámci pracovného stretnutia boli identifikované ako naplnené alebo priebežne plnené. Komplexný rozbor hospodárenia príspevkovej organizácie a návrh na smerovanie spoločnosti a riešenie hospodárnosti, efektívnosti vo vybraných oblastiach, činnostiach bol predmetom pracovného stretnutia členov finančno – ekonomickej komisie, vedenia mesta dňa 8.9.2025.

ZHRNUTIE

Dokument „Kontrola plnenia programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2025“ je spracovaný na **požadovanej odbornej, kvalitatívnej s uvedením číselných a analytických hodnôt, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek.** Hodnotenie programov rozpočtu je spracované na primeranej úrovni. Hodnotenie programového rozpočtu podáva prehľad o použití finančných prostriedkov, umožňuje preskúmať oblasť, plnenie vytýčených zámerov, priorít mesta a dosiahnutých cieľov. Pozorný čitateľ si nájde databázovú základňu číselnú, hodnotiacu aj textovú, potrebné pre ďalšiu úvahu, či zhodnotenie, prijatie záverov

Pri vybraných ukazovateľoch čerpania položiek rozpočtu je evidentný výsledok proklamovaných výhod programového viacročného rozpočtovania. Hodnotenie vychádza z plnenia všetkých programov, aktivít a viditeľné v širšom časovom kontexte, nakoľko takéto hodnotenie je veľmi vhodným nástrojom na manažérske riadenie rozpočtu mesta v dlhšom časovom období. Hodnotenie plnenia príjmov a výdavkov v trojročnom či štvorročnom časovom období odráža napĺňanie príjmov (aktívne a pasívne), uprednostňovanie oblastí a charakteru výdavkov, odráža priority rozhodovania zástupcov územnej samosprávy.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe výsledkov hospodárenia z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby **odporúčam na rokovanie mestskému zastupiteľstvu a primátorovi mesta, prijať opatrenia :**

- *analyzovať náklady a prínosy projektov, vyčíslieť hodnotu úspory a realizovať projekty, ktoré investujú do úspory prevádzkových výdavkov (napr. energetické spoločenstvo_zdieľanie EE energie, zdieľane strojovej techniky v obchodných spoločnostiach a zvýšenie vlastných výkonov v podnikateľskej činnosti a pod.),*
- *viazať rozpočtové prostriedky %-ným stanovením, schvaľovaním výdavkov v jednotlivých programoch, ktoré sú prioritné pre príslušný rozpočtový rok v oblasti tvorby a riadenia programového rozpočtu,*
- *prijímať ďalšie štrukturálne zmeny v oblasti zvyšovania a tvorby vyššieho prebytku bežného a kapitálového rozpočtu,*
- *vytvárať vlastné a zároveň vyššie zdroje z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu za účelom alokácie dodatočných finančných zdrojov na ďalšie programovacie obdobie,*
- *hľadať ďalšie disponibilné finančné prostriedky mesta vyplývajúce zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností a možného prerozdelenia činností vykonávaných v rámci príspevku príp. obchodnej činnosti mestských spoločností (zdieľaná dopravná infraštruktúra, technická infraštruktúra a pod.),*
- *zaviesť benchmarky – kvantifikáciu merateľných ukazovateľov, definovať zmluvu o zabezpečení výkonov súvisiacich s obstaraním služieb vo verejnom záujme so všetkými obchodnými spoločnosťami a príspevkovou spoločnosťou mesta,*
- *presadzovať a zavádzať také finančné nástroje pre samosprávu, ktorými sa bude zvyšovať miera ich samofinancovania meraná pomerom vlastných príjmov vrátane bežných transferov k bežným výdavkom,*
- *pripraviť, spracovať a prijať strednodobé a dlhodobé plány v oblasti rozvoja technickej infraštruktúry mesta (kvalifikovaná príprava území ešte pred schválením ÚP Mesta Stará Ľubovňa – zmeny a doplnky č.4 a ďalšie),*

- *presadzovať vypracovanie ďalšieho postupu výstavby líniových stavieb s dôrazom na rozostavané stavby kanalizačných a vodárenských sústav vrátane komplexného spôsobu ich financovania nielen z fondov EÚ, ale aj zo štátneho rozpočtu v spolupráci s distribučnými spoločnosťami, a z vlastných prostriedkov prevádzkových spoločností ako ich vlastnú investičnú rozvojovú činnosť,*
- *identifikovať nové možnosti rozšírenia a spôsobov zachytávania, koncentrácie pitnej vody do vodojemu,*
- *alokovať vlastné finančné prostriedky v rámci Programu 10 Rozvoja bývania na financovanie technickej infraštruktúry v oblasti vytvárania technických podmienok na individuálnu bytovú výstavbu (budova býv. VŠZP, ulica Budovateľská a ďalšie),*
- *definovať možnosti riešenia optimalizácie, príp. zlučovania základných škôl, za účelom posilnenia a využívania výhod z koncentrácie infraštruktúry,*
- *vybudovať vnútorné mechanizmy a pravidlá umožňujúce rozhodovanie na základe vyššej hodnoty za verejné peniaze, analyzovať technické a ekonomické zhodnotenie predchádzajúcej investície do majetku, vyhodnotiť návratnosť a ďalšie rozhodnutie o technickom zhodnotení podriaďovať analýze vyhodnotenia vyššej hodnoty za verejné peniaze,*
- *uskutočňovať valné zhromaždenia o.i. aj za účasti ekonóma a právnik,*
- *identifikovať a ekonomicky vyhodnotiť, analyzovať možnosti v oblasti spracovania a likvidácie odpadu v rámci regiónu, zaoberať sa zavedením elektronickej evidencie odpadov priamo u daňovníka,*
- *identifikovať a ekonomicky vyhodnotiť možnosti zníženia nákladovosti prevádzky a zabezpečenia energetickej samostatnosti budov.*

V Starej Ľubovni, dňa 7.9.2025

Ing. Ján Š i d l o v s k ý, LL.M. , v.r.
hlavný kontrolór